

Roskia kertyy – kenen vastuu?

Lapecon jätehuoltopalvelut asukkaille ja vapaa-ajan asukkaille

Aila Kauppila

28.9.2026

Lapin Jätehuolto kuntayhtymä

Lapeco

- Hoitaa kuntien jätehuollon palvelutehtävät sekä jätehuoltoviranomaisen tehtävät Enontekiöllä, Inarissa, Kemijärvellä, Kittilässä, Muoniossa, Pelkosenniemellä, Sallassa, Savukoskella ja Sodankylässä.
- Jäteasemat viidessä kunnassa
- Liikkuva jäteasema neljässä kunnassa

9 kuntaa, joiden yhteispinta-ala n. 20 % Suomen pinta-alasta.

Noin 38 000 asukasta, alle 1 % Suomen väkiluvusta.

Jätehuollon vastuut ja järjestäminen

Jätehuollon vastuut

Kuntien vastuulla on järjestää asumisessa, vapaa-ajan asumisessa ja kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän jätteen jätehuolto. Kunnan vastuulle kuuluu myös vuodesta 2023 lähtien pakkausjätteiden keräys kiinteistöiltä.

Tuottajien vastuulla on järjestää alueellinen jätehuolto pakkausjätteille (metalli, lasi-kartonki- muovipakkaukset) sekä jätehuolto paperille, romuajoneuvoille, ajoneuvojen renkailla, paristoille ja akuille sekä sähkö- ja elektroniikkaromulle.

- Pakkausjätteiden valtakunnallisesta Rinki-ekopisteistä huolehtii Pakkauskierrätys Rinki Oy.
- Paperin keräyksestä vastaa tuottajayhteisöt Suomen Keräyspaperi Tuottajayhteisö Oy sekä Suomen Keräystuote Oy.
- Yritykset, valtio, seurakunnat ja yksityiset sosiaali-, koulutus –ja muu palvelutoiminta ovat vastuussa omien jätteidensä jätehuollon järjestämisestä (Kunnilla toissijainen vastuu tuottaa jätehuoltopalveluja).

Jätehuollon vastuut

Kunnallisen jätehuollon toimijat

Lapeco	Kuntien ympäristön suojeluviranomaiset ja LVV	Tuottajat/tuottajayhteisöt
jätehuollon palvelutehtävät: • jätteiden keräys • kotitalouksien pakkausjätteiden keräys kiinteistöiltä* • kuljetus, vastaanotto, käsittely • jäteneuvonta ja tiedotus viranomaistehtävät: • jätehuoltomääräysten ja jätetaksan hyväksyminen • poikkeamispäätökset • jätehuoltovelvoitteen seuranta	Jätehuollon valvonta	Jätehuollon järjestäminen: • Pakkausjätteet • Paperi • Romuajoneuvot • Ajoneuvojen renkaat • Paristot ja akut • Sähkö- ja elektroniikkaromu *tuottajilla kustannusvastuu keräyksen aiheuttamista kustannuksista

Yritysten jätehuolto

- Yritykset ja yhteisöt vastaavat itse jätehuoltonsa järjestämisestä.
- Yrityksissä syntyvä jäte ja yritysten jätehuollon järjestäminen eivät kuulu kunnan vastuulle. Yritysten jätehuollon toimivuuden valvonta on ympäristönsuojeluviranomaisen vastuulla.
- Jätelain ja -asetuksen mukaan yrityksellä on selvillääolo- ja kirjanpitovelvollisuus yrityksessä syntyvien jätteiden laadusta, määrästä sekä ympäristö- ja terveysvaikutuksista. Kirjanpitoa on säilytettävä vähintään kuusi vuotta.
- Jätettä saa luovuttaa vain sille, jolla on jätehuoltorekisterin tai ympäristöluvan nojalla oikeus ottaa tiettyä jätettä vastaan.

Lähde: Arktisen Lapin ympäristönsuojelu <https://arktisenlapinys.fi/jatehuolto/>

Lapecon jätehuoltopalvelut yrityksille

Yritysten jätehuoltopalveluja Lapecolta

- Lapeco voi huolehtia yrityksen jätehuollosta toissijaisen vastuun palveluna eli TSV-palveluna, mikäli muualta ei löydy asianmukaista jätehuoltoa kohtuullisin kustannuksin ja jäte soveltuu Lapecon jätehuoltojärjestelmään.
- Yrityksen tulee arvioida tarvittavan jätehuollon kustannukset vuositasolla. Mikäli ne ylittävät 2000 euroa vuodessa (alv. 0 %), tulee palvelua etsiä ensin yksityisiltä markkinoilta tai Materiaalitorista. Mikäli sopivaa palvelua ei löydy, sitä voi pyytää Lapecolta materiaalitorissa.
- Jos vuosittaiset jätehuoltokustannukset ovat alle 2000 euroa, voi TSV-palvelua pyytää suoraan Lapecolta.
- **Lisätietoja:** www.materiaalitori.fi

Yritysten asiointi jäteasemilla

- Jäteasemilla ja liikkuvilla jäteasemilla yrityksen TSV-asiakkuutta käytetään Lapecon asiakaskortilla. Kortti luodaan Lapecon asiakaspalvelussa TSV-pyynnön tai Materiaalitori-palvelun kautta tulevan TSV-sopimuksen yhteydessä.

Siirtoasiakirja

- Siirtoasiakirja on jätelain edellyttämä asiakirja, joka tarvitaan tietyissä jätteiden kuljetuksissa, kuten vaarallisten jätteiden, lietteiden ja rakennusjätteiden siirroissa.
- Sen avulla varmistetaan jätteiden asianmukainen käsittely ja jäljitettävyyys. Asiakirjan laatimisesta vastaa jätteen haltija, ja se tulee olla mukana kuljetuksen aikana.

Matkailijat

28.9.2026

Matkailijoiden jätehuolto

Missä matkailija lajittelee jätteensä?

- Lajittele jätteet siellä, missä yövyt tai käytät palveluja. Majoitus- ja matkailukohteet tarjoavat jäteastiat ja järjestävät jätehuollon kohteen tarpeiden mukaan.

Esimerkkejä Lapista:

- Hotellit ja huoneistohotellit tunturikeskuksissa (esim. Levi, Ylläs, Saariselkä)
- Mökkikylät ja lomahuoneistot matkailualueilla
- Leirintäalueet, caravan-alueet ja retkeilykeskukset
- Safaritalot, ohjelmapalveluyritykset ja hiihtokeskukset
- Näissä kohteissa matkailijana käytät kohteen omia jäteastioita noudattaen annettuja lajitteluohjeita. Joissakin kohteissa lajittelu voi olla suppeampaa esimerkiksi sesongin tai sijainnin vuoksi.

Lapecon jätehuoltopalvelut kotitalouksille

Omakotiasukkaat ja mökit

Kaikkien asuinkiinteistöjen ja vapaa-ajanasuinkiinteistöjen tulee liittyä Lapecon järjestämään jätekuljetukseen:

- astiakeräysalueella omalla jäteastialla tai kimppa-astialla
- astiakeräysalueen ulkopuolella viemällä jätteet alueelliseen keräykseen

Ne kiinteistöt, jotka eivät ole liittyneet omatoimisesti jätehuoltoon, liitetään alueelliseen keräykseen.

Pakkausjätteet

Inarissa, Kemijärvellä, Kittilässä ja Sodankylässä voi tilata myös kotitalouksien pakkausjätteille jäteastiatyhjennykset. Muissa kunnissa pakkausjätteet toimitetaan ekopisteille

Biojätteet

Lapeco ei toistaiseksi tarjoa biojätteen keräyspalvelua. Palvelun voi ostaa yksityiseltä jätehuoltoyritykseltä.

Muut jätteet

Lapecon jäteasemat ja liikkuva jäteasema vastaanottavat sellaisia jätteitä, joita ei voi laittaa omaan jäteastiaan. Näitä ovat esimerkiksi suurikokoiset esineet, vaaralliset jätteet ja muut erikseen lajiteltavat jätteet.

Kannustamme kompostointiin

- Biojätteen kompostointi on sallittua suljetussa ja hyvin ilmastoidussa kompostorissa, johon haittaeläinten pääsy on estetty. Kompostorin tulee olla **tarvittaessa** lämpöeristetty.
- Kompostoinnista tulee tehdä ilmoitus Lapecolle. Ilmoitus on voimassa 5 vuotta.
- Jätehuoltomääräysten mukainen kompostointi oikeuttaa 10 % alennukseen polttokelpoisen jätteen jäteastian tyhjennys hinnasta tai aluekeräysmaksusta.
- Kompostoimalla jäteastian tyhjennysväliä voi pidentää jopa kahdeksaan viikkoon.

**Vinkki:
Myös kompostoria
voi käyttää
kimpassa**

Aluekeräysastiat

- **Aluekeräysastian käyttöoikeus on ainoastaan aluekeräysmaksun maksaneilla.**
- Suurten jäte-erien vieminen keräysastiaan voi aiheuttaa astian ylitäyttymistä.
- Sijainnit löytyvät verkosta: www.kierratys.info
- Maksu kerran vuodessa...

Ekopisteet

- Ekopisteet ovat **kotitalouksien** käyttöön tarkoitettuja jäteastioita paperille, lasi-, metalli-, kartonki- ja muovipakkauksille.
- Astioihin saa laittaa vain niissä kerättävää jätettä.
- Jätteiden jättäminen astioiden ulkopuolelle on kiellettyä.
- Täysistä astioista voi ilmoittaa astiasta löytyvälle yhteystaholle tai Lapecolle.
- Sijainnit löytyvät verkosta: www.kierratys.info

Ajankohtaista jätehuollossa

- pakkausjätekeräykseen voi liittyä myös vapaaehtoisesti.
 - Esimerkiksi omakotitalot voivat laittaa oman tai naapureiden kanssa yhteisen muovipakkausten keräysastian.
 - Kustannukset voidaan jakaa jo laskutusvaiheessa yhteistä astiaa käyttävien kiinteistöjen kesken.
- Biojätettä ei vielä kerätä Lapecon toimesta. Keräyksen aloitusta selvitetään uudelleen viimeistään kun Lappiin saadaan biojätteiden laitospäinen käsittelypaikka. Biojätekeräyspalvelun voi tilata yksityiseltä jätehuoltoyritykseltä.

Joko sinulla on Lapecon asiakaskortti?

- Jätehuollon perusmaksua vastaan kotitaloudet saavat tuoda liikkuvaan jäteasemaan ja Sallan jäteasemalle yhteensä 3 kuutiota (m³) maksullista jätettä vuodessa. Muilla jäteasemilla ilmaisraja on painoperusteisista hinnoista johtuen 700 kiloa.
- Ilmaisrajaa käytetään Lapecon asiakaskortilla.
- Maksulliset jätteet maksetaan maksukortilla. Yritykset voivat maksaa myös laskulla.

Aseman ilmaisraja käyttöön asiakaskortilla

- Ilmaisrajan käyttö edellyttää asiakkaaksi rekisteröitymistä. Rekisteröityessä taloudelle luodaan asiakaskortti, jota näyttämällä ilmaisrajaa voi hyödyntää.
- **Asiakaskortti tulee ladata talteen** omaan puhelimeen tai muulle äylaitteelle rekisteröitymisen yhteydessä. Asiakaskortin (kuvatiedosto) voi myös tulostaa itselleen talteen.
- Rekisteröitymisessä avustetaan tai se voidaan tehdä tarvittaessa kokonaan asiakaspalvelussa.

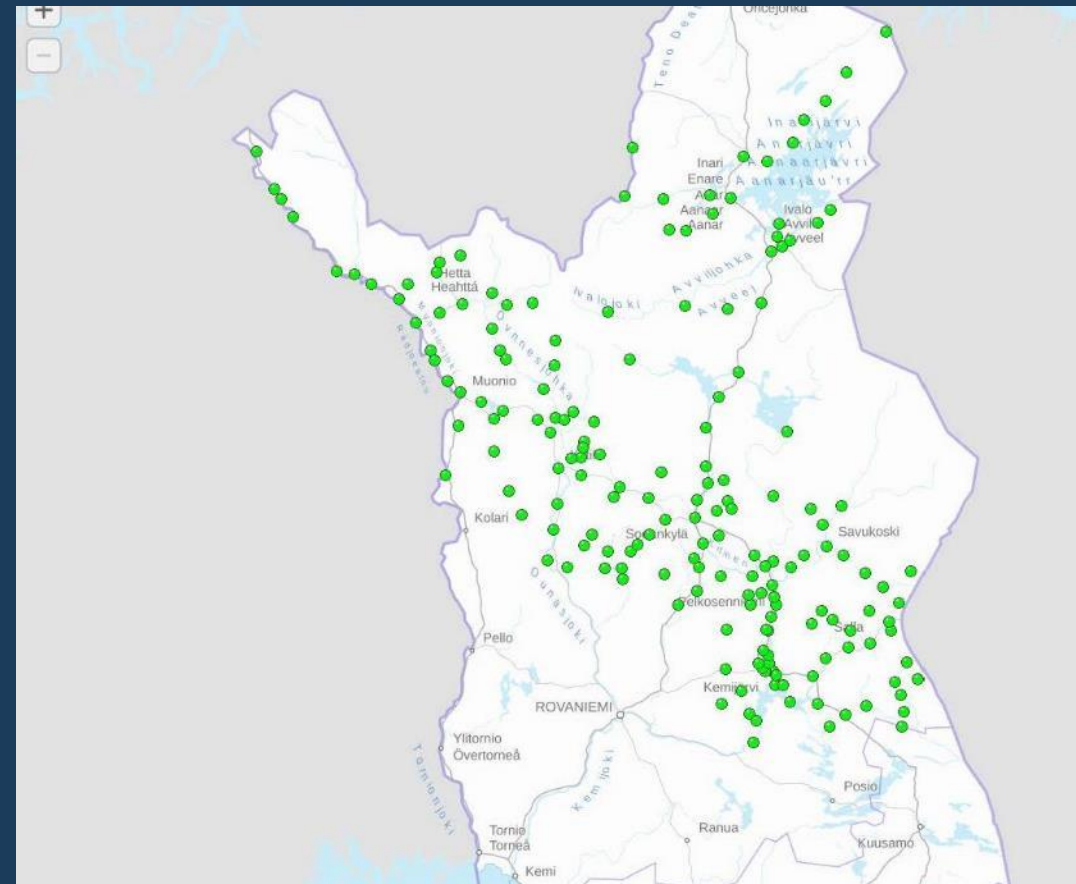

**ecoKIERROS-palvelu
tuo jätteaseman
jokaiseenkylään**

ecoKIERROS kotitalouksien pienille jätekuormille

- ecoKIERROS kiertää vuosittain kesäaikaan kuuden viikon ajan yhdeksässä kunnassa.
- Pysähdyspaikkoja kaikkiaan noin 180.
- Kierroksella vastaanotetaan maksutta henkilöauton peräkärjyllinen jätteitä kotitaloutta kohden.
- Palvelu tuotetaan jätehuollon perusmaksulla.
- Pysähdyspaikat on merkitty kartalle Infogis –palvelussa www.infogis.fi/lapeco
- Keräysautoa voi seurata infogis –karttasivulta.

ecoNOUTO kotitalouksien romuautoille ja suurille metalliromuille

- ecoNOUTOON soveltuu: öljykattilat, öljysäiliöt, romuajoneuvot.
- Henkilöauton peräkärriin mahtuvat ja sitä pienemmät metalliromut tulee toimittaa ecoKIERROKSELLE tai ecoASEMALLE.
- Romuajoneuvot ja metalliromut tulee olla esteettömästi noudettavissa.
- Romuajoneuvosta ei saa vuotaa nesteitä tai öljyä eikä ajoneuvon sisälle saa pakata mitään.
- Jokaisesta romutukseen luovutettavasta ajoneuvosta tulee toimittaa valtakirja Lapecolle viimeistään kaksi viikkoa tilauksen tekemisestä. Tietojen puuttuessa ajoneuvoa ei noudeta.
- Öljysäiliöiden nouto edellyttää pesutodistusta.
- Romutustodistuksen saa pyydettäessä postitse.

Kestävän kehityksen viikko

Kierrätys osaksi kestäväää elämäntapaa

- Lajittele jätteet aina kun voit
- Kompostoimalla saa ravinteet käyttöön omalla kiinteistöllä
- Suosi kestäviä ja korjattavia tuotteita
- Lainaa ja vuokraa tai osta yhteiseksi
- Hanki uuden sijaan käytettyä
- Säästä sähköä ja vettä
- Ehkäise ruokahävikkiä sopivilla ostomäärillä, tuunaamalla edellispäivien ruokia tai pakastamalla ruokaa annoksina.

Toimiva lajittelupiste

Kodin tai lomahuoneiston lajittelupiste voi olla eri tarpeisiin erilainen:

- Jos olet vasta aloittamassa jätteiden lajittelua, aloita helposta.
- Hyötyjätteitä voi kerätä eri tavoin:
 - siivouskaapissa
 - tiskialtaan alla ”jätevaunussa”
 - autotallissa
 - varastossa
 - parvekkeella...
- Pestävät kassit ja astiat ovat kuljetukseen ihanteellisia.

Asuinkiinteistön jätemaksut

Jätehuollon perusmaksu

Asuntokohtainen vuosimaksu:

- Vaarallisten jätteiden jätehuolto
- Jätehuoltopalvelut jäteasemilla
- ekopisteverkoston täydennys
- Jätehuoltoviranomaisen tehtävät
- Jätehuollon tiedotus ja neuvonta
- ecoKIERROS ja ecoNOUTO – palvelut
- Ilmaisraja jäteasemilla ja liikkuvalla jäteasemalla 700 kg/3 m³ maksullista jätettä vuodessa.

Jäteastian tyhjennysmaksu

Oma jäteastia tai kimppa-astia polttokelpoiselle jätteelle.
Lasku astian koon ja tyhjennyskertojen mukaan.

Pakkausjätekeräyksen astia tai kimppa-astia. Palvelusta laskutetaan astian koon ja tyhjennyskertojen mukaan.

TAI

Aluekeräysmaksu

Asunnoille, joilla ei ole omaa jäteastiaa tai kimppa-astiaa.
Maksu kerran vuodessa.

Vaikka aluekeräysastiat sijaitsevat usein ekopisteiden yhteydessä, on niiden käyttö sallittu vain aluekeräysmaksun maksaneilla.

Jätehuollon järjestämiseen ei käytetä Suomessa verovaroja. Jättemaksuilla tulee kattaa kaikki jätehuoltojärjestelmän ja jätehuollon viranomaistehtävien ylläpidosta aiheutuvat kustannukset.

Kiitos!

